

«Бекітемін»
Мектеп директоры:
отырысында
Дүйсенбаева.Л.А. Файл

«Келіседі»
Директордың оқу
жөніндегі орынбарасы:
Шарипов Н.К. Ж

«Қарады»
ОБ
Хаттама №1
21 «08»

21 «08» 2025

Қостанай облысы әкімдігі білім басқармасының
«Арқалық қаласы білім бөлімінің №8 негізгі орта мектебі»
коммуналдық мемлекеттік мекемесі.

Факультативтік сабак жоспары
«Қызықты математика»

2- сынып

Мұғалім: Абдрахманова Ж.А..

2023-2024 оқу жылы

**УДК 373
ББК 74.244.5**

«МАМАНДЫРЫЛГАН БИБЛИОГРАФИЯТЫК
АГЕНТИСТЫК» КАБЫЛАНЫ ЖОПЕ
БИБЛИОГРАФИЯЛЫК
СҮЙРМЕЛДЕУ ЖУРГІЛДІ
«СПЕЦИАЛИЗИРОВАННОЕ БИБЛИОГРАФИЧЕСКОЕ
АГЕНТИСТВО» ПРИНЯТО И ПРОВЕДЕНО
БИБЛИОГРАФИЧЕСКОЕ СОПРОВОЖДЕНИЕ

27.01.2021

Рецензенты:

Мұқатаев О.О. педагог мастер, Қазақстан Республикасы «Өркениет»
ғылыми-әдістемелік орталығының аға ғылыми қызметкері;

**Кызықты грамматика /құрастырган.: Босымбаева А.А., Тілеубай Б.М.,
Байгараева А.Б., Сарнєва М.М. – Шымкент қаласы: бастауыш сынып мұғалімдері,
2020. – 676.**

ISBN 978-631-8271-78-6

Оқушылардың оку және жазу дағдыларын қалыптастыру, әріп элементтерін дұрыс
жазуын, әдеби ауаттылығын, көркемдік эстетикалық талғамын арттыру,
грамматикалық мағлұматтарды менгертуге бағытталған

**УДК 373
ББК 74.244.5**

«Өркениет» ғылыми-әдістемелік орталығының 2021 жылғы «27» қантардағы №1
хаттамасына сәйкес сараптау комиссиясының шешімімен баспаға ұсынылды

ISBN

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
«ÓRKENIET» ҒЫЛЫМИ-ӘДІСТЕМЕЛІКТІ ҚАСПАСЫНА ҰСЫНЫЛДЫ

Рецензенттер:

Рецензенттер: «Órkeniet» ғылыми-әдістемелік орталығының ага ғылыми қызметкері О.О. Мұқатаев

Құрастырган: Шымкент қаласы №64 Ж.Аймаутов атындағы мектепгимназиясының бастауыш сынып мұғалімі **Босымбаева Ажар Абдураимовна** Шымкент қаласы №64 Ж.Аймаутов атындағы мектепгимназиясының бастауыш сынып мұғалімі **Тілеубай Бибігүл Молдабекқызы** Шымкент қаласы №64 Ж.Аймаутов атындағы мектеп-гимназиясының бастауыш сынып мұғалімі **Байгараева Айнұр Бейібетқызы** Шымкент қаласы №64 Ж.Аймаутов атындағы мектеп-гимназиясының бастауыш сынып мұғалімі **Сарнева Молдір Мырзаханқызы**

Түсінік хат

Қазақстан Республикасының дүниежүзілік білім кеңістігіне енүі, қогам дамуындағы жаңа бағыттар еліміздің болашағы, бүгінгі мектеп окушыларын оқытуға жаңа міндеттер қойып отыр. Мұның озі әрбір мұгалімнен оқу үрдісін қайта қарауды, сонымен қатар қалыптасқан әдістер мен технологияларды жаңа өмір талабына сай өзгертілген түрлерімен ұтымды ұштастыруды қажет етеді. Жана үрдістерді әр сабактың мақсат - міндетіне сәйкес тиімді қолдану мұгалімнің шеберлігіне, ізденісіне байланысты. Сауатты және көркем жазу окушыларды нақтылыққа баулиды. Оқушы қабілетінің ерекшелігіне, психологиялық жағдайына жазу тікелей байланысты. «Қызықты грамматика» оқытудың басты мақсаты – окушылардың оқу және жазу дағдыларын қалыптастыру, әріп элементтерін дұрыс жазу, сөздерден сойлем құрастыра білу, грамматикалық мағлұматтарды менгерту. «Қызықты грамматика» дәптері 34 сабакқа негізделіпжасалынған, 5 бөлімнен тұрады . Әр сабакқа тақырыптың деңгейіне қарай 4-5 жаттығудан берілген. **Бірінші жаттығуда** – үлгідегі әріп элементтерін және сөздерді көркем жазуға негізделген.

Бұл тапсырманы оқушы өз бетімен орындаиды.

Екінші жаттығуда – өлеңдерді, мақал-мәтелдерді, жұмбақ-жаңылтпаштарды жаттай отырып, қатесіз әрі көркем етіп көшіруге негізделген.

Үшінші жаттығуда – Сауатты, көркем етіп көшіріп жазуға ынталандыру мақсатында ауыстырылып берілген сөздерден сойлем құрастыру, сөздерге дыбыстық талдау жасау, сөздерді буынға бөліп жазу жаттығулары ұсынылған.

Төртінші, бесінші жаттығуларда – окушының шығармашылық қабілетін ашуға, танымдық ойлау шеберлігін шындауға бағытталған. «Вени диаграммасы», «Топтастыру», «Ішіне-сыртына», «5 минуттық эссе жазу» әдіс-тәсілдері, сонымен қатар «Сөз терім», «Оқиық, ойланайық» ойындары, ой әсемдігін мәнерлі жазбаша тілде жеткізуғе, қысқаша мәтін құруга, сурет бойынша әңгіме жазуға негізделген. Жыл аяғында оқушылар көркем жазуды, қатесіз көшіріп жазуды сапалы және нақты орындауға үйренеді.

Оқу пәнінің мақсаты :

Окушылардың оқу және жазу дағдыларын қалыптастыру, әріп элементтерін дұрыс жазуын, әдеби ауаттылығын, көркемдік эстетикалық талғамын арттыру, грамматикалық мағлұматтарды менгерту.

Міндеттері :

- Окушының тұлға ретінде қалыптасуына, ақыл –оның дамуына, интеллектуалдық және ерік пен сезімге қатысты белсенділігін қалыптастыруға мүмкіндіктерін туғызу .
- Зерделеу, есте сақтау, түсіну дағдыларын дамыту. Өзіне деген сенімін арттыру.
- Окушыны белгілі бір тақырып көлемінде ой жүйесін құруға, образға ену, топпен талқылауға бағыттау.
- Әріптерді қосып, буын, сөз жазу машиналарын жетілдіріп, жазу жаттығуларын ұдайы жүргізу .
- Жеке сөздерді, сөйлемдерді қатесіз көшіруге және айтылуы емес жазылуы бойынша дұрыс жазуға машиналандыру **Күтілетін нәтиже :**

1. Әріп элементтерін, әріптерді көркем жазуға қалыптасады
2. Оқушылар көшіріп жазу әдісі, сызықтық әдіс, генетикалық әдіс, теріп жазу әдістерін саналы түрде және нақты орындауды менгереді.
3. Мәтінді көшіріп жазу, өлеңдерді, мақал – мәтелдерді, жұмбак – жаңытпаштарды жатқа жазу, ойдан әңгіме құрастыру біліктіліктері дамиды . 4. Таным белсенділігі артып, шығармашылық кабілеттері мен мүмкіндіктері дамиды.
5. Оқушы өздігінен ізденуге үйренеді, көркем жазуға қалыптасады
6. Оқушының өзін-өзі тану қабілеті дамып, оку әрекеті және оның нәтижелері бойынша өзіне-өзі ұдайы талдау жасауға, өзіне баға беруге қалыптасады.
7. Жазбаша тапсырмаларды орындау арқылы шығарма, эссе немесе хат жазу, өлең құрастырады, сұрақтарға жазбаша жауап береді. Қатесіз, көркем жазуға дағыланады. **Пәнді менгеру деңгейінің талаптары:**

1. «Көркем жазу» сабагында үйрету жұмыстарын дұрыс ұйымдастыра білу;
2. Пәннің мақсаты комплексті түрде ескерілуі тиіс.
3. Берілген тапсырмалар жоспарлы түрде, белгілі бір жүйемен, оқушылардың басқа пәндерден алған білімдерінің негізінде жүргізілуге тиіс.
4. Психологиялық, педагогикалық және гигиеналық талаптар ескерілуі тиіс.
5. Берілген жаттығулар оқушы дайындығының деңгейіне сәйкес болуы және деңсаулығын сақтауға бағытталуы тиіс.
6. Оқушының өзіндік жұмысына құрметпен қарау. 7. Оқушы шығармашылығына дұрыс бағыт-бағдар беріп отыру.

Таңдау сабағының тақырыбының мазмұны.

Оқушыларға жазу дағдыларын менгертуде алдымен сөздерді, сөйлемдерді, мәтінді, өлең жолдарын мән беріп оқығанын, жете түсінуін қадағалау. Әрбір сөзді қатесіз, көркем жазу үшін мәтіндегі, олеңдердегі түсініксіз сөздерге түсініктеме берілуі қажет.

Оқушының көшіріп көркем жазуға, жатқа жазуға қызығушылығын арттыру мақсатында қызықты өлең жолдары, жұмбактар, жаңытпаштар, мазмұнды мәтіндер енгізілген.

«Көркем жазу» дәптерінің соңғы жаттығуларында оқушыны ынталандыру үшін мәтін құрастыруға, эссе жазуға, сурет бойынша сөйлем құрастыруға

такырыптардың атына сай суреттер енгізілген. Такырыпқа сай берілген суреттер окушыны жан- жақтылыққа, танымдық ойлау шеберлігінің шындалуына, ой асемдігін көркем жаза білуіне жетелейді.

Оқу пәнінің мазмұны 5 бөлімнен тұрады.

Бірінші бөлімде -- жуан айтылатын дауысты дыбыстар.

Екінші бөлімде -- жінішке айтылатын дауысты дыбыстар.

Үшінші бөлімде – қатаң дауыссыз дыбыстар.

Төртінші бөлімде – ұян дауыссыз дыбыстар.

Бесінші бөлімде – үнді дауыссыз дыбыстар.

Әр бөлімде дауысты, дауыссыз дыбыстардың айтылуы мен жазылуы туралы мағлұмат беріледі.

Окушы дыбыстық талдауға, көп нүктенің орнына әріптерді коя білуге, сөздерді буынға боліп жазуға, өлең жолдарын, мәтіндерді қатесіз, көркем жазуға үйренеді. Осындай жаттығулар арқылы окушының жазба тілі қалыптасып, жазуға деген ептілігі арта түседі.

Окушы мәтін құрастыруға, сөзжұмбактар шешуге, сурет бойынша әнгіме құрастыруға қызығушылық кабілеті артады.

Білімді менгеру деңгейін тексеру 1 .

Окушылар жаттығуды тиянақты орындауға тырысады.

2 . Сабакта өтілген тапсырмалар қорытындыланады.

3 . Сұрақ – жауап әдісі арқылы білім бекітіледі .

4 .Окушылар мазмұнды сұрақ қоюға дагыданады.

Окушылардың сабак барысында алған білім мен біліктіліктерін байқау және бекіте түсумқастында оқыған өлендері , жаттаған жұмбак , жаңылтпаштары, сөздерден сөйлем құрап жазуы , топтастыру жұмыстары қамтылған.Ұсынылып отырган «Көркем жазу» бағдарламасының әрбір сабагы окушының қызығушылығын оята білсе, жазуға ынталандыrsa, оның мақсаты толық орындалған болып есептеледі.

Әдістері:

1. Көркем жазу
3. Ойын әдістері
4. Топтастыру
5. Мағынаны білу
6. Ситуациялық сұрақтар
7. Сұрақ-жауап
8. Ой толғанысы

2-сынып

(Барлығы 34 сағат, аптасына 1 сағат)

№	Мазмұны	Сағат саны	Зерттелетін материал мазмұны	Оқушыларға берілетін тапсырма	Мерзімі
Дауысты дыбыстар 1. Жуан дауысты дыбыстар					
1	Дауысты А а дыбысы	1	Көркем жазуға төсөлдіру.	Эссе жазу	05.09
2	Дауысты О о дыбысы	1	Әріп элементтерінің емлесін дұрыс салу.	Көп нұктенің орнына тиісті әріпті қойып жазу	12.09
3	Дауысты Ү ү дыбысы	1	Көшіріп жазу кезінде әріп элементтерін дұрыс жаза білу.	Өлеңнің мағынасын ашу.	19.09
4	Дауысты Ы ы дыбысы	1	Әрбір әріп элементтерінің емлесін дұрыс салу	Көп нұктенің орнына әріпті қойып жазу	26.09
2. Жінішке дауысты дыбыстар					
5	Дауысты Ә ә дыбысы	1	Әріп элементтерінің емлесін дұрыс салу.	Көп нұктенің орнына тиісті әріпті қойып, көшіріп жазу.	03.10
6	Дауысты Ее дыбысы	1	Әріптерді қол үзбей, тұтастыра, көркем жазу.	Жеті қазынаға қатысты сөздер ді теріп жазу.	10.10
7	Дауысты Ии дыбысы	1	Жазу кезінде әріп 10 ұқастықтарына көңіл бөлу.	Өлең жолын құрастыру .	17.10
8	Дауысты Өө дыбысы	1	Саятты және таза, көркем жазуға төсөлдіру.	Мәнерлеп оку. Кестені толтыру	24.10
9	Дауысты Үү дыбысы	1	Саятты, көркем жазу.	Мақал- мәтелдердің жалғасын табу.	07.11
10	Ү у дыбысы	1	Әрбір әріп элементтерінің емлесін дұрыс салу.	Күн аттарын жазу	14.11

11	Дауысты Э э дыбысы	1	Әрбір әріп элементтерінің емлесін дұрыс салу.	Тақырыпты ашу. Жұмбакты шеше білу.	21.11
12	Дауысты Юю дыбысы	1	Сауатты, көркем жазу.	Мағынасын ашу, мақалдар жаттау.	28.11
13	Дауысты Яя Дыбысы	1	Көшіріп жазуга төсөлдіру	Сөзжұмбакты шешу.	05.12
Дауыссыз дыбыстар. 1.Қатаң дауыссыз дыбыстар					
14	Дауыссыз Кк дыбысы	1	Көшіріп жазу кезінде әріп элементтерін дұрыс жаза білу.	Өлеңнің мағынасын ашу.	12.12
15	Дауыссыз Ққ дыбысы	1	Әрбір әріп элементтерінің емлесін дұрыс салу	Жаңылтпашты жатқа жазу.	19.12
16	Дауыссыз Пп дыбысы	1	Сөздер арасындағы қашықтықты сақтап көшіріп жазу.	Бұындардан сез күрап жазу.	26.12
17	Дауыссыз Сс дыбысы	1	Әріп элементтері арасындағы қашықтықты сақтап жазу.	Жұмбактың шешуін табу.	09.01
18	Дауыссыз Тт дыбысы	1	Көркем жазуга төсөлдіру.	Тест жұмысына дайындық.	16.01
19	Дауыссыз Фф дыбысы	1	Әрбір әріп элементтерінің емлесін дұрыс салу.	Жұмбакты шеше білу.	23.01
20	Дауыссыз Хх дыбысы	1	Әріп элементтерінің емлесін дұрыс салу.	Кейіпкерге хат жолдау.	30.01
21	Дауыссыз Ыһ дыбысы	1	Әріп емлесін үлгі бойынша орындау	«Сөз терім» ойынын ойнау.	06.02
22	Дауыссыз Шш және Щщ дыбыстары		Жазу кезінде әріп ұқсастықтарына көңіл бөлу.	Өлең мағына сын түсініп оку.	13.02

	2. Үяң дауыссыз дыбыстар				
23	Дауыссыз Б б дыбысы	1	Әрбір әріп элементтерінің емлесін дұрыс салу.	Такырыпты ашу. Жұмбакты шешу	20.02
24	Дауыссыз Вв дыбысы	1	Қол үзбей, тұтастыра жазу.	Тірек сөздерді пайдаланып мәтін күрау.	27.02
25	Дауыссыз Г г дыбысы	1	Әріптерді салу ережесіне көніл бөлу.	Өлеңнің мағынасын ашу.	05.03
26	Дауыссыз F ғ дыбысы	1	Сауатты, көркем жазу.	Өлеңдер жаттау.	12.03
27	Дауыссыз Д д дыбысы	1	Әріптердің әрқайсысының жазылу емлесін білу.	Сурет бойынша әңгіме күрау.	19.03
28	Дауыссыз Ж ж дыбысы	1	Әр әріпті өз емлесімен салуды үйрету.	Сурет бойынша мәтін жазу	02.04
29	Дауыссыз З з дыбысы	1	Партада отыру, дәптерді қою ережелерін еске түсіру.	Өз ой-пікірін жазу	09.04
	3. Үнді дауыссыз дыбыстар				
30	Дауыссыз Лл дыбысы	1	Сөздер арасындағы қашықтықты сақтап көшіріп жазу.	Сипаттау мәтінін күрау.	16.04
31	Дауыссыз Мм дыбысы	1	Әріптерді салу ережесіне көніл бөлу.	Сурет бойынша сөйлем күрау.	23.04
32	Дауыссыз Нн және Ң дыбысы	1	Сөздерді қатесіз, көркем етіп жазу.	Әңгіме күрастыру.	30.04
33	Дауыссыз Рр дыбысы	1	Сөздерді байланыстырып жазуға үйрету.	Дыбыстық талдау жасау.	14.05
34	Көркем етіп жазайық.	1	Әріп емлесін үлгі бойынша жазып шығу.	Сурет бойынша әңгіме күрастыру.	21.05
	Барлығы:	34			